

Osavuositarkastus 1-6 2026 Työllistäminen ja elinkeinot

Elinvltk 22.09.2026 § 188
407/02.00.01/2026

Valmistelija

Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400855924

Peruste

Vuonna 2025 TE-toimistot lakkautettiin ja työllisyyspalveluiden järjestäminen siirtyi kunnan vastuulle. Vaalan kunnan työllisyyspalvelujen tehtävänä on kehittää ja toteuttaa työllisyyttä edistäviä toimintoja sekä tarjota lakisääteisiä palveluita työnhakija- ja työnantaja-asiakkaille. Työllisyyspalveluissa on osallistavasti kohdattu työnhakijoita ja työnantajia, tarjottu kasvokkaisia lähipalveluita sekä tehty yhteistyötä muiden työllisyystoimijoiden kanssa. Työtä ja sen hakijoita on kohtautettu tavoitteellisesti sekä tarjottu asiakaslähtöisiä ratkaisuja sekä työnhakijoille että työnantajille. Työnhakijoiden kanssa on tehty arviointeja ja suunnitelmia sekä tarjottu monipuolista tukea, ohjausta ja sparrausta. Tukea on tarjottu mm. työhakemusten ja CV:n laatimiseen, työkokeilupaikan tai työpaikan löytämiseen, työhaastatteluun valmistautumiseen sekä koulutusmahdollisuuksien selvittämiseen. Työnhakijoille on kehitetty tekoälyvalmennus työhaun tueksi ja CV-valokuvausta on myös järjestetty. Työnantajille on puolestaan tarjottu neuvontaa ja käytännön tukea rekrytointiin, työkokeiluihin, työntekijän palkkaamiseen, oppisopimuskoulutukseen ja heille on järjestetty työnhakijoiden ehdokasasetteluja. Työnantajille on myös tarjottu maksutonta tekoälyvalmennusta ja autettu hyödyntämään erilaisia tukimuotoja, kuten Vaalallista Bonusta. Lisäksi on tarjottu konkreettista apua hakemusten, sopimusten sekä markkinoinnin ja mainonnan toteuttamiseen. Työllisyyspalveluista on ohjattu asiakkaita aktiivisesti työttömien terveystarkastuksiin ja työllisyyspäällikkö on toiminut eläkeselvittelyiden sekä Vaalallisen Bonuksen koordinoijana. Työkokeilumahdollisuuksia on myös järjestetty sekä osatyökykyisten rekrytointia on tuettu. Työllisyysasiantuntijat ovat toimineet aktiivisina jäseninä työllistämistä edistävällä monialaisen tuen yhteistoiminnassa. Vaalan työllisyyskatsausta on koottu säännöllisesti ja työllisyystyöryhmä on jatkanut säännöllisiä kokoontumisia. Työttömyysprosentti oli Vaalassa kesäkuun lopussa 12,9 ja Pohjois-Pohjanmaalla 13,2 %.

Elinkeinojen kehittämisen kokonaisuuden johtamisesta on vastannut kunnanjohtaja tukena elinkeinopäällikkö ja viestinnän asiantuntija sekä kaavoituspäällikkö. Elinkeinojen kehittämistä on tehty Vaalan kunnassa hallinto-osastolla elinkeinojen vastuualueella sekä viestinnässä ja työllistämispalveluissa, mutta myös teknisellä osastolla erityisesti maankäytön suunnittelun ja kiinteistöjen osalta.

Elinkeinojen kehittämisen kokonaisuuden johtamisesta on vastannut kunnanjohtaja Minna Kärkkäinen. Elinkeinopäällikön tehtävä oli alkuvuonna täyttämättä 23.3.2026 saakka, jolloin tehtävässä aloitti Janne Keränen. Elinkeinojen kehittämistä on tehty tiiviissä yhteistyössä myös kaavoituspäällikkö Marianne Ojalan kanssa erityisesti maankäytön, kaavoituksen ja suurhankkeiden osalta.

Elinkeinopäällikön työn käynnistyttyä painopisteenä on ollut paikallisiin yrityksiin ja muihin elinkeinoelämän toimijoihin tutustuminen sekä suoran yhteydenpidon lisääminen. Kesäkuun alkuun mennessä erikseen kalenteroituja tapaamisia oli toteutunut 23 yhteensä 20 eri toimijan kanssa. Näistä 16 oli yrityksiä ja neljä muita elinkeinojen kehittämisen kannalta

keskeisiä toimijoita. Noin kolmannes tapaamisista on käynnistynyt toimijoiden omasta yhteydenotosta ja noin kaksi kolmannelle elinkeinopäällikön aktiivisen yhteydenoton kautta. Kalenteroitujen tapaamisten lisäksi yritysten ja muiden toimijoiden kanssa on käyty keskusteluja tapahtumissa ja muissa kohtaamisissa. Yritysten vastaanotto aktiiviselle yhteydenpidolle on ollut myönteinen.

Toukokuussa järjestettiin ensimmäinen kunnan Yrittäjät koolla Vaalassa -tilaisuus, johon osallistui 19 yrittäjää. Tilaisuudessa käsiteltiin ajankohtaisia elinkeino- ja kehittämisasioita sekä tarjottiin mahdollisuus yrittäjien, kunnan ja muiden toimijoiden väliseen keskusteluun. Tilaisuussarjaa on tarkoitus jatkaa osallistujilta saadun palautteen pohjalta. Tavoitteena on muodostaa siitä säännöllinen kanava ajankohtaisen tiedon välittämiseen, yritysten verkostoitumiseen ja kunnan ja yritysten välisen vuoropuhelun vahvistamiseen.

Elinkeinotyön näkyvyyttä ja yrityksille suunnattua viestintää on samalla vahvistettu. Kevään aikana elinkeinotyöhön liittyen julkaistiin neljä lehtijuttua, joista kaksi oli kunnan itse tuottamia ja kaksi toimittajien tekemiä juttuja tai haastatteluja. Viestinnällä on tehty kunnan elinkeinopalveluja ja niiden yhteyshenkilöitä tunnetummiksi sekä tuotu esille Vaalan yritystoimintaa ja ajankohtaisia elinkeinoasioita.

Ensimmäisen puolivuotisjakson aikana on samalla valmisteltu elinkeinotyön jatkoa. Yritystapaamisista ja ensimmäisestä Yrittäjät koolla Vaalassa -tilaisuudesta saatua tietoa hyödynnetään tulevien toimenpiteiden suunnittelussa. Loppuvuoden teemoiksi on tunnistettu muun muassa yritysten rekrytointitarpeet, Vaalaan muuttamisen edellytykset sekä yritysten käytettävissä olevien rekrytointia tukevien palvelujen tunnettuuden lisääminen. Myös yritysten, yhdistysten ja muiden paikallisten toimijoiden yhteistyön vahvistamista jatketaan osana elinkeinotyötä.

Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden talouskatsaus on pykälän liitteenä.

Esittelijä	Hallintojohtaja Niskanen Ari
Päätösesitys	Elinvoimalautakunta merkitsee osavuosisikatsauksen tiedokseen.
Päätös	Hyväksyttiin